

LISA 1

KEHTIVAD PIIRANGUD JA KITSENDUSED

SISUKORD

PIIRANGUD JA KITSENDUSED	2
1. RIIKLIKU KAITSE ALL OLEVATE MÄLESTISTE KAITSEVÖÖND	2
2. RIIKLIKU KAITSE ALL OLEVATE LOODUSOBJEKTIDE PIIRANGUD	4
3. RANNA VÕI KALDA KASUTAMISE KITSENDUSED	7
3.1 Kalda piiranguvöönd	7
3.2 Kalda veekaitsevöönd	8
3.3 Kalda ehituskeeluvöönd	8
4. TEEDE JA TÄNAVATE KAITSEVÖÖNDID	12
5. ELEKTRILIINIDE JA KAABLITE KAITSEVÖÖNDID	16
5.1 Liinikoridorid kinnisasjal	16
5.2 Telekommunikatsiooni liinirajatiste kaitsevöönd	17
5.3 Elektripaigaldise kaitsevöönd	18
6. KANALISATSIOONIEHITISTE VEEKAITSENÕUDED JA PUMPLATE KUJAD	19
7. SURVESEADMETE KAITSEVÖÖND	21
8. PUURKAEVUDE SANITAARKAITSEVÖÖND	23
9. PÕHJA- JA PINNAVEE KAITSE PÕLLUMAJANDUSLIKEST REOSTUSALLIKATEST PÄRINEVA REOSTUSE EEST	24
10. MAAPARANDUSSÜSTEEMIDEGA SEOTUD NÕUDED	25
11. VÄLISÕHU SAASTEKAITSE	27
12. JÄÄTMEKÄITLUS	28
13. TULEOHUTUSNÕUDED	30
14. MAAVARADE KASUTAMINE	31

Piirangud ja kitsendused

Maa- ja veealade kasutamisel tuleb kinni pidada õigusaktidega kindlaks määratud piirangutest, mida pole üldplaneeringuga leevendatud või täiendavalt piiratud.

Üldplaneeringu kaardil on kajastatud põhilised kaitsevööndid.

Muud piirangud on toodud alljärgnevas peatükis. Selles on esmalt välja toodud piirangut kehtestav seadus või määrus ning piirangu iseloom. Täpsemaks piirangute rakendamiseks on vajalik tutvuda vastavate seaduste ja määrustega.

1. Riikliku kaitse all olevate mälestiste kaitsevöönd

Alus:

- ❖ Muinsuskaitseseadus (RT I 2002, 27, 153; 47, 297; 53, 336; 63, 387; 2004, 25, 171);
- ❖ Kultuuriministri käskkiri 21.06.2006 nr 208 „Kultuurimälestiste kaitsevööndi määramine” (RTL 04.07.2006, 52, 967).

Muinsuskaitset korraldavad:

- ❖ Kultuuriministeerium;
- ❖ Muinsuskaitseamet;
- ❖ Saarepeedi vallavalitsus;

Vastavalt muinsuskaitseseadusele on mälestis riigi kaitse all olev kinnis- või vallasasi või selle osa või asjade kogum või terviklik ehitiste rühm, millel on ajalooline, arheoloogiline, etnograafiline, linnaehituslik, arhitektuuriline, kunstiline, teaduslik, usundilooline või muu kultuuriväärtus, mille tõttu see on käesolevas seaduses sätestatud korras tunnistatud mälestiseks.

Muinsuskaitseameti ja Saarepeedi vallavalitsuse loata on kinnismälestise kaitsevööndis järgmised tegevused keelatud:

- ❖ krundi või kinnistu maakasutuse sihtotstarbe muutmine;
- ❖ ajaloolislt väljakujunenud tänavatevõrgu, ehitusjoone ja kruntide (kinnistute) piiride muutmine ning kruntimine;
- ❖ ehitamine, sealhulgas ehitise laiendamine juurde-, peale- või allaehitamise teel, lammutamine;
- ❖ katustealuse väljaehitamine ning kangialuse ja õuede kinni- ja täisehitamine;
- ❖ katusemaastiku, ehitiste fassaadide, sealhulgas uste, akende, treppide, väravate jms muutmine;
- ❖ siseruumis avatud detailide, ehituselementide ja –konstruktsioonide algsest asukohast eemaldamine, katmine või nende muul viisil rikkumine;
- ❖ algupärasest erinevate ja algupäraseid matkivate ehitusmaterjalide kasutamine;
- ❖ ehitisele seda kahjustavate või selle ilmet muutvate objektide, nagu reklaami ja info paigaldamine ning katusele tehnilise seadme paigaldamine, või mõnel muul viisil mälestise või muinsuskaitsealal paikneva ehitise ilme muutmine ja ehitusdetailide ümberpaigutamine;

- ❖ teede ja trasside ning võrkude rajamine, remontimine;
- ❖ haljastus-, raie- ja kaevetööd, maaharimine ning õue ümberkujundamine;
- ❖ teisaldavate äriotstarbeliste objektide (kiosk, müügipaviljon, välikohvik vms), valgustuse, tehnovõrkude ja – rajatiste ning reklaami paigaldamine;
- ❖ konserveerimine, restaureerimine, remont.

Kinnismälestise kaitseks kehtestatakse kaitsevööndiks on 50 m laiune maa-ala mälestise väliskontuurist või piirist arvates, kui mälestiseks tunnistamise õigusaktis ei ole ette nähtud teisiti.

Kaitsevööndit ei kehtestata muinsuskaitsealal paiknevatele kinnismälestistele, kui muinsuskaitseala põhimääruses pole sätestatud teisiti. Samuti ei kehtestata muinsuskaitsevööndit kalmistul paiknevale kinnismälestisele [RT I 2004, 25, 171 - jõust. 26. 04. 2004]

Muinsuskaitseameti loata on kinnismälestise kaitsevööndis keelatud:

- ❖ maaharimine, ehitiste püstitamine, teede, kraavide ja trasside rajamine ning muud mulla- ja ehitustööd;
- ❖ puude ja põõsaste istutamine, mahavõtmine ja juurimine;

Juurdepääs kinnismälestise juurde:

Avalik-õigusliku juriidilise isiku omandis oleval kinnisasjal asuva kinnismälestise juurde on igal ajal vaba juurdepääs.

Eraõiguslik isik, kelle kinnisasjal mälestis asub või kelle kinnisasja tavakohane juurdepääsutee mälestiseni viib, peab tagama igal ajal vaba läbipääsu mälestiseni päikesetõusust loojanguni. Mälestiseks olevasse ehitisse või selle õue pääseb omaniku või valdaja lubatud ajal ja korras.

Mälestist võib konserveerida, restaureerida ja remontida ainult muinsuskaitse eritingimusi järgiva projekti alusel ja erialaspetsialisti muinsuskaitse järelevalve all.

Muinsuskaitseala ja mälestise silueti nähtavuse ja vaadeldavuse tagamiseks tuleb detailplaneeringut koostades arvestada Muinsuskaitseametiga kooskõlastatud eritingimusi.

Tabel 4 Muinsuskaitse aluste mälestiste kaitsevöönd

Arhitektuurimälestised	Kaitse-vöönd
Väikemõisa mõisa peahoone (20. saj. I pool)	Kehtestatud ühine kaitsevöönd
Väikemõisa mõisa abihoone	Kehtestatud ühine kaitsevöönd
Peetrimõisa mõisa valitsejamaja (19. saj. II pool)	Kehtestatud ühine kaitsevöönd
Peetrimõisa mõisa laut 1 (1885)	Kehtestatud ühine kaitsevöönd
Peetrimõisa mõisa laut 2 (19. saj. II pool)	Kehtestatud ühine kaitsevöönd
Välgita mõisa peahoone (18. saj.)	Kehtestatud ühine kaitsevöönd

Arheoloogiamälestised	Kaitse-vöönd m
Linnus Saarepeedi külas (12. – 13. saj.)	50
Asulakoht Aindu külas	50
Asulakoht Taari külas Kõpmandi maaüksusel	50
Kalmistu Taari külas Viru Jaani maaüksusel	50
Kalmistu Võistre külas	50
Kivikalme Taari külas	50
Ohvrikivi Vägita külas Kungla maaüksusel	50

2. Riikliku kaitse all olevate loodusobjektide piirangud

Alus:

- ❖ Looduskaitseseadus (RT I 2004, 38, 258; 53, 373; 2005, 15, 87; 22,152; 2006, 30, 232; 2007, 25, 131);
- ❖ Metsaseadus (RT I , 04 07. 2006.a. 30, 232);
- ❖ Vabariigi Valitsuse 06.01.1998.a. määrus nr 2 „Kullamäe, Muti ja Varese mägede maastikukaitsealade kaitse-eeskirjade ning välispiiri kirjelduste kinnitamine” (RT I 1998.a. 5/6, 70; 1999, 49, 547; 2000, 30, 176);
- ❖ Vabariigi Valitsuse 10.06.1998.a. määrus nr 129 „Järveküla looduskaitseala ja Uue-Võidu maastikukaitseala kaitse-eeskirjade ja välispiiride kirjelduste kinnitamine” (RT I 1998, 56, 838);
- ❖ Keskkonnaministri 02.04.2003.a. määrus nr 27 „Kaitstavate looduse üksikobjektide kaitse-eeskiri” (RTL 2003, 46, 678);
- ❖ Vabariigi Valitsuse 09.06.2005.a. määrus nr 152 „Hoiualade kaitse alla võtmine Viljandi maakonnas” (RT I 2005, 34, 260);
- ❖ Keskkonnaministri 13.detsembri 2006.a. määrus nr 73 „Kanakulli püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri”(RTL 20.12.2006, 89, 1656).

Loodust kaitstatakse looduse säilitamise seisukohast oluliste alade kasutamise piiramisega, kaitse alla võetud loodusliku loomastiku, taimestiku ja seenestiku isenditega ning kivistite ja mineraalide eksemplaridega sooritavate toimingute reguleerimisega.

Kaitstavad loodusobjektid on:

- ❖ Kaitstavad looduse üksikobjektid;
- ❖ Hoiualad;
- ❖ Püsielupaigad;
- ❖ Kaitsealad;
- ❖ Kaitsealused liigid, kivistid ja mineraalid;
- ❖ Kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstavad loodusobjektid;

Tabel 5 Looduse üksikobjektide kaitsevöönd

Üksikobjekti nimi:	Kaitsevöönd, m
Aindu põlispuude grupp	50
Auksi jalakas	50
Auksi kivi	50
Koerna künnapuu	50
Puuri künnapuu	50
Taari künnapuu	50
Tamme künnapuu	50
Välgita pärn	50

Kaitsealad:

Kaitsealadena jäävad Saarepeedi valda kaks kaitseala:

- ❖ **Uue-Võidu maastikukaitseala** -Maakasutus, ehitustegevus ja hooldus toimub Uue-Võidu maastikukaitseala kaitse-eeskirja alusel (RT I 1998,5/6,70);
- ❖ **Varesemägede maastikukaitseala** – Maakasutus, ehitustegevus ja hooldus toimub Varesemägede maastikukaitseala kaitse-eeskirja alusel (RT I 1998,56,838);

Saarepeedi vallas asuvate kaitsealade ja kaitstavate looduse üksikobjektide valitseja on Viljandimaa Keskkonnateenistus.

Kaitstava loodusobjekti valdaja ei kooskõlasta tegevust, kui see võib kahjustada kaitstava loodusobjekti kaitse eesmärgi saavutamist või kaitatava loodusobjekti seisundit. Kaitstava loodusobjekti valitseja võib kooskõlastamisel kirjalikult seada tingimusi.

Kui kaitseeeskirjadega ei sätestata teisiti, on piiranguvööndis keelatud:

- ❖ Veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine ning uute veekogude rajamine;
- ❖ Uuendusraie;
- ❖ Maavara kaevandamine;
- ❖ Uue maaparandussüsteemi rajamine;
- ❖ Puhtpuistute kujundamine ja energia puistute rajamine;
- ❖ Biotsiidi ja taimekaitsevahendi kasutamine;
- ❖ Jahipidamine ja kalapüük;
- ❖ Ehitiste, kaasa arvatud ajutise ehitise , püstitamise;
- ❖ Telkimine, lõkketegemine ja rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja kaitseala valitseja poolt tähistamata kohas;
- ❖ Sõidukiga, maastikusõidukiga või ujuvvahediga sõitmine, väljaarvatud liinirajatiste hooldamiseks vajalikeks töödeks ja maatulundusmaal metsamajandustöödeks või põllumajandustöödeks.

Kaitseala sihtkaitse- ja piiranguvööndis või kaitstava looduse üksikobjekti juurde viivad teed ja rajad on päikesetõusust päikeseloojanguni avalikuks kasutamiseks ning nende olemasolu korral peab kinnisasja valdaja tagama nimetatud ajal inimeste juurdepääsu kaitstavale

loodusobjektile. Õuemaal, kus asub kaitstav looduse üksikobjekt, võivad teised isikud viibida kinnisasja valdaja nõusolekul.

Kinnisasja omandamise menetluse algatamise õigus on keskkonnaministril või tema volitatud isikul.

Kinnisasja omanikule esitatavas ettepanekus peab olema märgitud:

- ❖ selle kinnisasja andmed, mille omandamise on riik algatanud;
- ❖ kinnisasja omandamise lisatingimused;
- ❖ kinnisasjal paikneva kaitstava loodusobjekti kirjeldus;
- ❖ kinnisasja hinnaettepanek koos maa väärtuse määramiseks tellitud eksperdiarvamusega;
- ❖ ettepaneku kehtivuse aeg.

Vastavalt **Looduskaitseadusele** (RT I 2004, 22, 152) ei või kaitsealal, hoiualal, püsielupaigas ja kaitstava looduse üksikobjekti kaitsevööndis ilma kaitstava loodusobjekti valitseja nõusolekuta:

- ❖ muuta katastriüksuse kõlvikute piire ega kõlviku sihtotstarvet;
- ❖ koostada maakorralduskava ja teostada maakorraldustoiminguid;
- ❖ väljastada metsamajandamiskava;
- ❖ kinnitada metsateatist;
- ❖ kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- ❖ anda nõusolekut väikeehitise, sealhulgas lautri või paadisilla ehitamiseks;
- ❖ anda projekteerimistingimusi;
- ❖ anda ehitusluba.

Kaitstava loodusobjekti valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis vajab kaitse-eeskirja kohaselt kaitstava loodusobjekti valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitstava loodusobjekti kaitse eesmärgi saavutamist või kaitstava loodusobjekti seisundit.

Tabel 7 Metsade kaitse

Nähtus	Vööndi ulatus väljaspool asulat	Vööndi ulatus asulas	Vööndi määrang	Õiguslik alus
Võtme-biotoop	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Metsaseadus § 31, 32
Hoiumets	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Metsaseadus § 28, 32
Kaitsemets	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Metsaseadus § 29, 32
Tulundus-mets	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Metsaseadus § 30, 32

3. Ranna või kalda kasutamise kitsendused

Alus:

- ❖ Veeseadus (RT1994, 40, 655; 1996, 13, 241, 240; 1998, 2, 47; 61, 987; 1999, 10, 155; 54, 583; 95, 843; 2001, 7, 19; 42, 234; 50, 283; 94, 577; 2002, 1, 1; 61, 375; 63, 387; 2003, 13, 64; 26, 156; 51, 352; 2004, 28, 190; 38, 258; 2005, 15, 87; 37, 280; 67, 512; 2006, 28, 211; 2007, 1,1);
- ❖ Looduskaitseadus (RT I 2004, 38, 258; 53, 373; 2005, 15, 87; 22, 152; 2006, 30, 232; 2007, 25, 131);
- ❖ Vabariigi Valitsuse 18.07.1996.a. määrus nr 191 „Avalikult kasutatavate veekogude nimekirja kinnitamine”(RT I 1996, 58, 1090; 1997, 73, 1205; 2000, 80,513; 2002, 42, 269; 105,619; 2003, 85, 576);

Kallas on järve, jõge, veehoidlat, oja, allikat või maaparandussüsteemi eesvoolu ääristav ja eri- nõuete kohaselt kasutatav maismaavöönd. Kalda kaitse eesmärk on kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuvalt kahjuliku mõju piiramine, kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumine ja juurdepääsu tagamine.

Vastavalt looduskaitseadusele (RT I 2004, 22, 152) on rannal või kaldal kehtestatud **kolm piiranguvööndit**:

- ❖ **ranna või kalda piiranguvöönd;**
- ❖ **ranna või kalda ehituskeeluvöönd;**
- ❖ **ranna või kalda veekaitsevöönd.**

3.1 Kalda piiranguvöönd

Ranna ja kalda piiranguvööndis asuvate metsade kaitse eesmärk on vee ja pinnase kaitsmine ja puhketingimuste säilitamine. Ranna piiranguvööndis on keelatud lageraie.

Vastavalt looduskaitseadusele (RT I 2004, 22, 152) on ranna või kalda piiranguvööndi laius kuni kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning kuni 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul, kanalil, veejuhtmel, välja arvatud drenid ja kollektorid, ning allikal **50 meetrit**.

Ranna ja kalda piiranguvööndis asuvate metsade kaitse eesmärk on vee ja pinnase kaitsmine ja puhketingimuste säilitamine. Ranna piiranguvööndis on keelatud lageraie. **Samuti on ranna või kalda piiranguvööndis keelatud:**

- ❖ reoveesette laotamine;
- ❖ matmispaiga rajamine;
- ❖ jäätmete töötlemiseks või ladustamiseks määratud ehitise rajamine ja laiendamine, välja arvatud sadamas;
- ❖ ilma kehtestatud detailplaneeringuta maa-ala kruntideks jagamine;
- ❖ maavara ja maa-ainese kaevandamine;

- ❖ mootorsõidukiga sõitmine väljaspool selleks määratud teid ja radu ning maastikusõidukiga sõitmine, välja arvatud tiheasustuselal haljasala hooldustööde tegemiseks, kutselise või harrastusliku kalapüügiõigusega isikul kalapüügiks vajaliku veesõiduki veekogusse viimiseks ning maatulundusmaal metsamajandustöödeks ja põllumajandustöödeks.

3.2 Kalda veekaitsevöönd

Vee kaitsmiseks hajureostuse eest ja veekogu kallaste uhtumise vältimiseks moodustatakse veekogu kaldaalal **veekaitsevöönd**.

Veekaitsevööndi ulatus tavalisest veepiirist (vööndi laiuse arvestamise lähtejoon on põhikaardile kantud veekogu piir) on:

- ❖ Järvedel, jõgedel, ojadel, allikatel, peakraavidel, kanalitel, maaparandussüsteemide eesvooludel **10 m**
- ❖ Maaparandussüsteemide eesvooludel valgalaga alla 10 km² **1m**

Kallasrada

Veeseaduse (RT I 1994) kohaselt on kallasrada kaldariba avaliku veekogu ja avalikuks kasutamiseks määratud veekogu ääres ning asub kaldavööndis. Kallasraja laiust arvestatakse lamekaldal keskmise veeseisu piirjoonest ja kõrgkaldal kaldanõlva ülemisest servast, lugedes viimasel juhul kallasrajaks ka vee piirjoone ja kaldanõlva ülemise serva vahelist maariba.

Kallasraja laius on:

- ❖ **4 meetrit;**
- ❖ suurvee ajal, kui kallasrada on üle ujutatud, 2 meetri laiune kaldariba, mida mööda võib vabalt ja takistamatult veekogu ääres liikuda.

Vastavalt looduskaitseaduse (RT I 2004, 22, 152) § 36 kohaselt on rannal või kaldal asuva kinnisasja valdaja kohustatud tagama inimeste ja loomade vaba läbipääsu kallasrajal. Kallasraja kasutaja ei tohi kallasraja kasutamisega kahjustada kaldaomaniku vara.

Kohalikud omavalitsused on kohustatud üld- ja detailplaneeringuga tagama avalikud juurdepääsuvõimalused kallasrajale.

3.3 Kalda ehituskeeluvöönd

Kaldal on ehituskeeluvöönd, kus uute hoonete ja rajatiste ehitamine on keelatud.

Looduskaitseaduse (RT I 2004, 22, 152) § 40 kohaselt võib ranna ja kalda ehituskeeluvööndit suurendada või vähendada, arvestades ranna või kalda kaitse eesmärgi ning

lähitudes taimeestikust, reljeefist, kõlvikute ja kinnisasjade piiridest, olemasolevast teede- ja tehnovõrgust ning väljakujunenud asustusest. Ranna ja kalda ehituskeeluvööndit võib kohalik omavalitsus suurendada üldplaneeringuga. Ranna ja kalda ehituskeeluvööndi vähendamine võib toimuda keskkonnaministri nõusolekul. Aleviku või küla tiheasustusalala laiendamine ranna ja kalda piiranguvööndis võib toimuda ainult kehtestatud üldplaneeringu alusel. Supelrand on selleks üldplaneeringuga määratud ala veekogu ääres, mille põhiülesanne on inimestele puhkuse võimaldamine. Supelranna kasutamise ja hooldamise korra kehtestab kohalik omavalitsus. Supelranda teenindavate rajatiste iseloomu ja paigutuse määrab kohalik omavalitsus detailplaneeringuga või selle puudumisel ehitusmäärusega. Supelrannal ei ole veekaitsevööndit.

Looduskaitseaduses (RT I 2004, 22, 152) on ehituskeeluvööndi laius rannal või kaldal:

- ❖ alevis ning aleviku ja küla selgelt piiritletaval kompaktsel hoonestusel alal (edaspidi tiheasustusalala) üldjuhul **50 meetrit**;
- ❖ üle kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning üle 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul, kanalil ning veejuhtmel **50 meetrit**;
- ❖ kuni kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning kuni 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul, kanalil ja veejuhtmel, välja arvatud drenid ja kollektorid, ning allikal **25 meetrit**.

Rannal ja järve või jõe kaldal metsamaal ulatub ehituskeeluvöönd ranna või kalda piiranguvööndi piirini.

Ranna või kalda ehituskeeluvööndis on uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud. Ehituskeeld ei laiene:

- ❖ hajaasustuses olemasoleva ehitise õuemaale ehitatavale uuele hoonetele, mis ei jää veekaitsevööndisse;
- ❖ kalda kindlustusrajatisele;
- ❖ supelranna teenindamiseks vajalikule rajatisele;
- ❖ maaparandussüsteemile, välja arvatud poldrile;
- ❖ olemasoleva ehitise esmakordsele juurdeehitisele juhul, kui juurdeehitise maht on väiksem kui üks kolmandik olemasoleva ehitise kubatuurist;
- ❖ piirdeaedadele.

Ehituskeeld ei laiene kehtestatud detailplaneeringuga või kehtestatud üldplaneeringuga kavandatud:

- ❖ pinnavee veehaarde ehitisele;
- ❖ ranna kindlustusrajatisele;(sadamaehitis ja veeliiklusrajatis)
- ❖ hüdrograafiateenistuse ja seirejaama ehitisele;
- ❖ kalakasvatusehitisele;
- ❖ riigikaitse, piirivalve ja päästeteenistuse ehitisele;

- ❖ tiheasustusala ehituskeeluvööndis varem väljakujunenud ehitusjoonest maismaa suunas olemasolevate ehitiste vahele uue ehitise püstitamisele;
- ❖ tehnovõrgule ja -rajatisele;
- ❖ sillale;
- ❖ avalikult kasutatavale teele ja tänavale.

Lautrit ja paadisilda tohib rannale või kaldale rajada, kui see ei ole vastuolus ranna ja kalda kaitse eesmärkidega ja veeseaduse § 8 lõikega 2. Kaitsealal reguleerib ehitamist kaitseala kaitse-eeskiri.

Kui kohalik omavalitsus lubab ranna või kalda ehituskeeluvööndis ehitamist vastuolus eelpool nimetatuga, ei teki isikul, kellele ehitusluba väljastati või kelle huvides ehitamine on, vastavalt haldusmenetluse seadusele õiguspärast ootust ehitamise õiguspärasuse osas.

Tabel 8 Saarepeedi valla veekogude kaitsevööndid.

Registrikood	Veekogu nimi	Tüüp	Veepeegli pindala, ha	Pikkus, km	Kasutamine	Kaitsevöönd, m
VEE4710800	(nimi teadmata)	Allikas				50
VEE4710700	(nimi teadmata)	Allikas				50
VEE2074000	Auksi järv	Looduslik järv	8.1		avalik	50
VEE1020000	Jamsu kraav	Kraav		4.3	mitteavalik	50
VEE1019900	Jamsu peakraav	Peakraav		11.2	avalik	50
VEE1133600	Jaska oja	Oja		13.6	avalik	100
VEE2074800	Karula järv (Uue-Võidu järv)	Looduslik järv	22		avalik	100
VEE2071530	Kehklase järv (Kehklase paisjärv)	Paisjärv	1.7		avalik	50
VEE2071510	Muraka järv (Muraka paisjärv)	Paisjärv	7.1		avalik	50
VEE2082400	Mädajärv (Vana-Võidu Mädajärv)	Looduslik järv	2.5		avalik	50
VEE2074810	Peetrimõisa paisjärv	Paisjärv	1.9		mitteavalik	50
VEE2074100	Pingu järv (Tingo järv)	Looduslik järv	5.2		avalik	50
VEE2071540	Saarepeedi karjäär	Tehisjärv	3.2		mitteavalik	50
VEE1019400	Terase peakraav	Peakraav		6.8	mitteavalik	50
VEE2074820	Tobra alumine veehoidla	Paisjärv	0.4		mitteavalik	
VEE2074830	Tobra ülemine veehoidla	Paisjärv	0.3		mitteavalik	
VEE1019600	Tusti oja	Oja		5.8	mitteavalik	50
VEE1018000	Tänassilma jõgi	Jõgi		35.5	avalik	100
VEE1133500	Tääksi oja	Oja		14.5	avalik	100
VEE1139200	Uueveski (Kösti) oja	Oja		15	avalik	100
VEE1139400	Valuoja	Oja		8.9	mitteavalik	50
VEE2071520	Viru järv (Viru paisjärv)	Paisjärv	3.6		avalik	50
VEE1018100	Viru oja	Oja		8.5	mitteavalik	50
VEE2074030	Välgita karjäär	Tehisjärv	1.4		mitteavalik	50
VEE1018200	Välgita oja	Oja		15.3	avalik	100
VEE2074200	Võistre järv (Võistvere järv)	Looduslik järv	9.6		avalik	50
VEE1139300	Võistre oja	Oja		4.4	avalik	50

4. Teede ja tänavate kaitsevööndid

Alus:

- ❖ Teeseadus (RT I 1999, 26, 377; 93, 831; 2001, 43, 241; 50, 283; 93, 565; 2002, 41, 249; 47, 297, 53, 336; 61, 375; 63, 387; 2003, 79, 530; 88, 594; 2004, 84, 569; 2005, 11, 44; 40, 312; 61, 479; 2006, 30, 232; 2007, 14, 70);
- ❖ Majandus- ja kommunikatsiooniministri 25.02.2005.a. määrus nr 26 „Riigimaanteede nimekiri ja riigimaanteede liigid (RTL 2005, 28, 390; 114, 1759; 2006, 47, 847; 2007, 8, 128);
- ❖ Teede- ja sideministeeriumi 28.09.1999.a. määrus nr.55 „Tee projekteerimise normid ja nõuded” (RTL 2000, 23, 303; 2004, 65, 1088);
- ❖ Teede- ja sideministeeriumi 28.09.1999.a. määrus nr 59 „Tee ja tee kaitsevööndi kasutamise ja kaitsmise nõuded” (RTL 1999, 155, 2173; 2003, 100, 1511);
- ❖ Saarepeedi valla teeregister.

Tee on maantee, tänav, metsatee ja jalgrattatee, või muu sõidukite või jalakäijate liiklemiseks kasutatav rajatis, mis võib olla riigi või kohaliku omavalitsuse või muu juriidilise isiku või füüsilise isiku omandis.

Teemaa on maa, mis õigusaktidega kehtestatud korras on määratud tee koosseisus olevate rajatiste paigaldamiseks ja teehoiu korraldamiseks. Teemaa suuruseks Saarepeedi vallas on üldjuhul sõidutee laius, millele lisandub mõlemal pool sõiduteed, alates sõidutee servast 4 meetrit teepeenra, muldkeha nõlva või külakraavi tarbeks, millele võib lisanduda kõnnitee laius.

Avalikult kasutatavad teed on:

- ❖ Riigimaantee;
- ❖ Kohalik tee;
- ❖ Avalikuks kasutuseks määratud eratee;

Avalikult kasutatavad teed võib kasutada igäüks seaduses ja teistes õigusaktides sätestatud piirangutega. Avalikult kasutatava tee maakasutuse sihtotstarve on transpordimaa.

Kohalik tee on Saarepeedi vallas kohaliku liikluse korraldamiseks rajatud kohalik maantee, tänav, jalgte ehk munitsipaalmaantee ja –tänav.

Tee kaitseks, teehoiu korraldamiseks, liiklusohutuse tagamiseks ja teelt lähtuvate keskkonnakahjulike ja inimesele ohtlike mõjude vähendamiseks sätestatakse tee äärde **kaitsevöönd**:

- ❖ Riigimaanteede (põhimaanteede, tugimaanteede ning kõrvalmaanteede) kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on **50 m**
- ❖ Munitsipaalmaantee kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on **20 m**

Teed ja tee kaitsevööndit kahjustada ja risustada on keelatud. Tee omanik ja tee kaitsevööndi omanik võivad nõuda tee või tee kaitsevööndi kahjustajalt või risustajalt teehoiukulude katteks hüvitist.

Tee kaitsevööndis on omaniku nõusolekuta keelatud:

- ❖ ehitada nähtavust piiravaid hooneid või rajatisi ning rajada istandikke;
- ❖ ehitada kiirendus- või aeglustusrada, peale või mahaõiduteed, alalist või ajutist müügipunkti või muud teeninduskohta;
- ❖ paigaldada valgustusseadet või teabe- ja reklaamivahendit;
- ❖ korraldada spordivõistlust või muud rahvaüritust;
- ❖ kaevandada maavara ja maa-ainest;
- ❖ teha metsa uuendamiseks lageraie;
- ❖ teha veerežiimi muutust põhjustavat maaparandus- või muud teehoiuväliseid töid;
- ❖ Maha võtta, ümber tõsta, juurde panna või kinni katta liiklusmärke ja muid liikluskorraldusvahendeid või eemaldada nendelt katteid;
- ❖ teha teel ilma ehitusloata teehoiutöid, samuti mistahes teehoiuväliseid töid,
- ❖ paigutada sinna töövahendeid, materjale, jms;
- ❖ tegevusega kaitsevööndis ei tohi halvendada liiklustingimusi teel.

Saaarepeedi Vallavalitsusega kooskõlastamata ei tohi maanteedel ja tänavatel:

- ❖ sulgeda liiklust;
- ❖ projekteerida ja ehitada teemaale ja kaitsevööndisse mis tahes hooneid või muid rajatisi;
- ❖ rajada maanteele täiendavaid maha- ja pealesõiduteid.

Maanteega külgneva maa omaniku või kasutaja kohustus teekaitsevööndi piires on:

- ❖ võimaldab paigaldada teega külgnevale kaitsevööndi kinnistule talihooldetöödeks ajutisi lumetõkkeid, rajada lumevalle ja kraave tuisklume tõkestamiseks ning paisata lund väljapoole teemaad, kui nimetatud tegevus ei takista juurdepääsu tema elukohale ja kinnisvarale;
- ❖ kõrvaldab või lubab kõrvaldada nähtavust piirava hoidma korras teemaaga külgneva kaitsevööndi maa-ala ja sellel paikneva rajatise istandiku, puu, põõsa või muu liiklusele ohtliku rajatise;
- ❖ hoiab korras temale kuuluvad juurdesõiduteed kuni teemaani ;
- ❖ Kõrvaldab tee kaitsevööndis puu või oksad, mis tuulte, tormide ja lumesaju mõjul on kukkunud teekattele.

Tee kaitsevööndis oleva maa omanik või kasutaja võib kooskõlastamata teha:

- ❖ oma majapidamise ja maakasutamisega seotud töid (maa harimine, saagi koristamine jms.), kui need tööd ei ole vastuolus teeseaduse ja tee kaitsevööndi kaitse sätetega;
- ❖ teega vahetult külgnevat maad võib maa omanik või kasutaja harida kuni teemaa piirini, seejuures kahjustamata külakraave, mullet, süvendit ja nende nõlvu.
- ❖ maaharimismasinatega ei ole tööde teostamise ajal lubatud välja sõita teele, manööverdada sellel, selle nõlvadel. Mõõdapääsmatu vajaduse korral tuleb sellised tööd kooskõlastada tee omanikuga.

Tabel 9 Riigimaanteed Saarepeedi vallas

Riigimaantee nr.	Riigimaantee nimi	Teelõigu pikkus, km
T-49	Imavere-Viljandi-Karki-Nuia	8,8
T-50	Viljandi ühendustee	2,6
T-51	Viljandi- Põltsamaa	14,6
T-2411	Klaasepa ühendustee	0,3
T-24120	Jaska-Aimla	1,2
T-24126	Epra-Sürgavere-Klaasepa	1,7
T-24130	Auksi tee	2,9
T-24131	Taari-Auksi	11,5
T-24136	Kuudeküla tee	0,4
T-24137	Peetrimõisa-Karula-Kile	5,3
T-24138	Karula tee	1,7
T-24207	Peetrimõisa-Peedi	2,1
	Kokku	53,1

Tabel 10 Avalikus kasutuses olevad teed Saarepeedi vallas

Tee nr	Tee nimi	Tee pikkus, km
7150001	Saarepeedi- Karula	6,378
7150002	Karula töökoja tee	0,468
7150003	Allesaare-Naanu tee	2,157
7150004	Saarepeedi- Lapardi	4,502
7150005	Päri-Alli	4,49
7150006	Pupsi tee	1,527
7150007	Selja tee	4,21
7150008	Pesti tee	2,748
7150009	Järveotsa tee	1,871
7150010	Võistre-Kääriku tee	2,213
7150011	Auksi-Saare tee	2,297
7150012	Parduse tee	2,61
7150013	Kuusiku tee	0,332
7150014	Turbamäe tee	0,621

SAAREPEEDI VALLA ÜLDPLANEERING – KÖIDE II LISA 1

Tee nr	Tee nimi	Tee pikkus, km
7150015	Tobra tee	0,852
7150016	Aindu tee	1,076
7150017	Klaasepa-Jutu	0,633
7150018	Marjasalu tee	1,428
7150019	Tuule tee	0,382
7150020	Muraka tee	0,675
7150021	Rootsi-Küti tee	3,466
7150022	Rootsi tee	1,564
7150023	Koka tee	1,762
7150024	Koerna tee	1,861
7150025	Kikka-Karula tee	1,681
7150026	Tamme tee	0,654
7150027	Karujärve tee	0,246
7150028	Keskuse tee	0,665
7150029	Pärna tee	0,949
7150030	Kehklase tee	2,39
7150031	Palu tee	0,882
7150032	Seermanni tee	0,961
7150033	Moori- Jamsu	5,24
7150034	Reieri tee	0,756
7150035	Juurika tee	0,882
7150036	Kõnnu tee	0,732
7150037	Vainu tee	0,661
7150038	Kooperaatori tee	0,203
7150039	Vana-Võidu tee	0,258
7150040	Väikemõisa tee	0,322
7150041	Vana Mäeotsa tee	0,224
7150042	Võistre keskuse tee	0,489
7150043	Võistre kaupluse tee	0,349
7150044	Polli tee	1,118
7150045	Tammemäe tee	0,525
7150046	Kuldkepi tee	0,39
7150047	Litovere Kuusiku tee	0,652
7150048	Taari-Vasara tee	0,502
7150049	Ulmi tee	0,5
7150050	Ardumäe tee	0,668
7150051	Orika tee	0,674

Tee nr	Tee nimi	Tee pikkus, km
7150052	Allesaare tee	0,67
7150053	Loksi tee	0,476
7150054	Pingu tee	1,061
7150055	Männiku tee	0,516
7150056	Pikamihkli tee	0,523
7150057	Nurga tee	0,552
7150058	Maasikmäe tee	0,332
7150059	Nöödingu kuivati tee	0,295
7150060	Karuse tee	0,164
7150061	Ööbikumäe tee	0,365
7150062	Reilsoni tee	0,31
7150063	Villema tee	0,302
7150064	Küti tee	0,854
7150065	Kontori tee	0,067
7150066	Kurika tee	0,284
	KOKKU	80,467

Alus: Saarepeedi Vallavolikogu 12.jaanuari 2006.a. määrus nr 4 „Saarepeedi valla avalikuks kasutuseks vajalike teede nimekirja kinnitamine”.

5. Elektriliinide ja kaablite kaitsevööndid

5.1 Liinikoridorid kinnisasjal

Kinnisasja omanik peab lubama paigutada oma kinnisasjale maapinnal, maapõues ning õhuruumis tehnovõrke ja tehnorajatisi (kütte-, veevarustus- või kanalisatsioonitorustikku, telekommunikatsiooni- või elektrivõrku, nõrkvoolu-, küttegaasi- või elektripaigaldist või surveseadmestikku ja nende teenindamiseks vajalikke ehitisi), kui nende ehitamine ei ole kinnisasja kasutamata võimalik või kui nende ehitamine teises kohas põhjustab ülemääraseid kulusi ja on majanduslikult põhjendatud. Samuti peab kinnisasja omanik lubama teostada oma kinnisasjal seaduslikul alusel paikneva tehnovõrgu või -rajatise teenindamiseks vajalikke töid. Avariitöid võib teha kinnisasja omanikuga eelnevalt kokku leppimata.

Teisele isikule kuuluval kinnisasjal paiknevad tehnorajatised ei ole kinnisasja olulised osad.

Reaalservituut koormab teenivat kinnisasja valitseva kinnisasja kasuks selliselt, et valitseva kinnisasja igakordne omanik on õigustatud teenivat kinnisasja teatud viisil kasutama või et teeniva kinnisasja igakordne omanik on kohustatud oma omandiõiguse teostamisest valitseva kinnisasja kasuks teatavas osas hoiduma.

Reaalservituut ei või teeniva kinnisasja omanikku kohustada mingiteks tegudeks, välja arvatud teod, mis on reaalservituudi teostamisel abistava tähendusega

Reaalservituudi seadmiseks on vaja notariaalselt kinnitatud asjaõiguslepingut.

5.2 Telekommunikatsiooni liinirajatiste kaitsevöönd

Alus:

- ❖ Elektroonilise side seadus (RT I 2004, 87, 593; 2005, 71, 545; 2006, 25, 187; 31, 234; 2006, 58, 439; 2007, 3, 12);
- ❖ Majandus- ja kommunikatsiooniministri 11.12.2006.a. määrus nr 99 „Liinirajatise kaitsevööndis tegutsemise tingimused ja kord” (RTL 2006, 89, 1657).

Liinirajatis on:

- ❖ aluspinnaga kohtkindlalt ühendatud elektroonilise side võrgu osa, milleks on muu hulgas maakaabel, veekogu põhjas paiknev kaabel, kaablitunnel, kaablikanaliseatsioon, ehitistele ja postidele kinnitatud kaablite või juhtmete kogum koos kommunikatsiooni, jaotus- ja otsustusseadmetega, regeneraator, elektrooniliste sideseadmete konteiner ning raadiosidemast;
- ❖ liinirajatised on ka tehnovõrgud ja –rajatised ehitusseaduse ning asjaõigusseaduse rakendamise seaduse tähenduses.

Liinirajatiste planeerimisele ja ehitamisele kohaldatakse ehitiste planeerimiseks ja ehitamiseks kehtestatud nõuded.

Liinirajatise kaitsevöönd on seadusega kindlaks määratud mõõtmetega ala, kus igasugune liinirajatist ohustada võiv tegevus on lubatud seaduses sätestatud tingimusel ja korras.

Liinirajatiste kaitsevööndi mõõtmed on- **2 m** liinirajatiste keskjoonest või rajatise välisseinast liinirajatisega paralleelse mõttelise jooneni või tõmmitsatega raadiomasti korral selle kõrgusega või vabalt seisva raadiomasti korral selle 1/3 kõrgusega ekvivalentse raadiusega mõttelise ringjooneni maapinnal, meetrites.

Liinirajatise kaitsevööndis peab kinnisasja omanik või valdaja või seal tegutsev isik kinni pidama järgmistest kitsendudtest:

- ❖ veekogudes paikneva liinirajatiste kaitsevööndis on keelatud teha süvendustöid, veesõidukiga ankrusse heita, liikuda heidetud ankrude, kettide, logide, traalide ja võrkudega;
- ❖ liinirajatiste kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu liinirajatisteni, ladustada jäätmeid, tuleohtlikke materjale ja aineid, teha tuld, põhjustada oma tegevusega liinirajatiste saastamist ja korrosiooni ning korraldada massiüritusi, kui tegemist on üle 1000-voldise nimipingeaga elektripaigaldisega.

Liinirajatise asukoha määramise hõlbustamiseks on liinirajatise omanik kohustatud märgistama liinirajatise asukoha.

Liinirajatise kaitsevööndis on ilma liinirajatise omaniku loata keelatud igasugune tegevus, mis võib ohustada liinirajatist:

- ❖ sõita masinate ja mehhanismidega, mille üldkõrgus maapinnast koos veosega või ilma on üle 4,5 meetri;
- ❖ ehitada, rekonstrueerida ja lammutada hooneid ning rajatisi, teha mäe-, laadimis-, süvendus-, lõhkamis-, niisutus- ja maaparandustöid;
- ❖ istutada ning langetada puid ja põõsaid;
- ❖ veekogus paikneva liinirajatise puhul paigaldada veesõidukite liiklustähiseid ja poisid ning lõhata ja varuda jääd;
- ❖ pinnases paikneva liinirajatise puhul töötada löökmehhanismidega, planeerida pinnast, teha mullatöid sügavamal kui **0,3 m**, sügavamal kui **0,45 m** ning ladustada ja teisaldada raskusi.

Liinirajatiste kaitsevööndis kasvavate puude okste lõikamine kohustus on maavaldajal, kelle maa peal need puud kasvavad. Sellega seotud kulud kannab liinirajatise omanik, kui tema ja maavaldaja ei ole kokku leppinud teisiti.

Liinirajatiste kahjustuste ja vigastuste likvideerimisega seotud kulud kannab nende põhjustamise eest vastutav isik.

5.3 Elektripaigaldise kaitsevöönd

Alus:

- ❖ Elektriohutusseadus (RT I 2002, 49, 310; 110, 659; 2004, 18, 131; 30, 208; 75, 520);
- ❖ Vabariigi Valitsuse 02.07.2002.a., määrus nr 211 „Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus” (RT I 2002, 58, 366; 2003, 44, 305).

Elektripaigaldise kaitsevöönd on elektripaigaldist, kui see on iseseisev ehitis, ümbritsev maa-ala, õhuruum või veekogu, kus ohutuse tagamise vajadusest lähtudes kitsendatakse kinnisasja kasutamist. Kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu elektripaigaldisele, ladustada tuleohtlikke materjale ja aineid, teha tuld, põhjustada oma tegevusega elektripaigaldise saastamist ja korrosiooni ning korraldada massiüritusi, kui tegemist on üle 1000-voldise nimipingega elektripaigaldisega.

Elektripaigaldise omaniku loata on keelatud:

- ❖ Elektripaigaldise kaitsevööndis on keelatud ehitada, teha mis tahes mäe-, laadimis-, süvendus-, lõhkamis-, niisutus- ja maaparandustöid, istutada ning langetada puid ja põõsaid;
- ❖ üle 1000-voldise nimipingega elektripaigaldisega kaitsevööndis ehitada aedu ja traattarasid ning rajada loomade joogikohti;
- ❖ elektri -maakaabelliinide kaitsevööndis töötada löökmehhanismidega, tasandada pinnast, teha mullatöid sügavamal kui **0,3 m**, küntaval maal sügavamal kui **0,45 m** ning ladustada ja teisaldada raskusi;
- ❖ elektri-õhuliinide kaitsevööndis sõita masinate ja mehhanismidega, mille üldkõrgus maapinnast koos veosega või ilma on üle **4,5 meetri**;
- ❖ veekogus paikneva elektri- veekaabelliinide kaitsevööndis paigaldada veesõidukite liiklustähiseid ja poisid ning lõhata ja varuda jääd.

Õhuliini kaitsevöönd on maa-ala ja õhuruum, mida piiravad mõlemal pool piki liini telge paiknevad mõttelised vertikaaltasandid.

Tabel 11 Õhuliini kaitsevöönd

Alla 1 kW pingega liini korral on	2 m
Kuni 20 kW pingega liinide korral on	10 m
35-110 kW pingega liinide korral on	25 m
220-330 kW pingega liinide korral on	40 m

Maakaabelliini maa-ala kaitsevöönd on piki kaabelliini kulgev ala , mida mõlemalt poolt piiravad liini äärmistest kaablitest **1 m** kaugusel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid.

Veekaabelliini kaitsevöönd on piki kaabelliini kulgev veepinnast põhjani ulatuv veeruum, mida mõlemalt poolt piiravad liini äärmistest kaablitest järvedes **100 m** kaugusel ja jõgedes **50 m** kaugusel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid.

Alajaamade ja jaotusseadmete kaitsevöönd.

Alajaamade ja jaotusseadmete ümber ulatub kaitsevöönd **2 m** kaugusele piirdeaiast, seinast või nende puudumisel seadmest.

6. Kanalisatsiooniehitiste veekaitseõuded ja pumplate kujud

Alus :

- ❖ Veeseadus (RT I 1994.a. 40, 655; 1996, 13, 241,240; 1998, 2, 47; 61, 987; 1999, 10, 155; 54, 583; 95, 843; 2001, 7, 19; 42, 234; 50, 283; 94, 577; 2002, 1, 1; 61, 375; 63, 387; 2003, 13, 64; 26, 156; 51, 352; 2004, 28, 190; 38, 258; 2005, 15, 87; 37, 280; 67, 512; 2006, 28, 211; 2007, 1,1);
- ❖ Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni seadus (RT I 1999, 25, 363; 2000, 39, 238; 102, 670; 2001, 102, 668; 2002, 41, 251; 61, 375; 63, 387; 2003, 13, 64; 2005, 37, 280);
- ❖ Vabariigi Valitsuse 16.05. 2001.a. määrus nr 171 „Kanaliseatsiooniehitiste veekaitseõuded”(RT I 2001, 47, 261; 2006, 40, 310);
- ❖ Vabariigi Valitsuse 31.07.2001.a. määrus nr 269 „Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord”(RT I 2001, 69, 424; 2003, 83, 565; 2006, 10, 67)
- ❖ Keskkonnaministri 16.10.2003.a.määrus nr 75 „Nõuete kehtestamine ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete kohta” (RTL 2003, 110, 1736);
- ❖ Keskkonnaministri 16.12.2005.a. määrus nr 76 „Ühisveevärgi ja – kanalisatsiooni kaitsevööndi ulatus”(RTL 2005, 123, 1949);

Kanaliseatsioon on ehitiste või seadmete süsteem heitvee ja reovee kogumiseks või suublasse juhtimiseks.

Reovee kogumiseks nimetatakse ala ,kus on piisavalt elanikke ja majandustegevust reovee kogumiseks kanalisatsiooni kaudu reoveepuhastisse või heitvee juhtimiseks suublasse.

Määrusega Kanalisatsiooniehitiste veekaitseõuded kehtestatakse reovee kogumiseks, puhastamiseks rajatud kanalisatsioonitorustiku, reoveepuhasti(välja arvatud kohtpuhasti ehk reovee eelpuhasti), pumpla või muu reovee kogumise, puhastamise ja heitvee suublasse juhtimisega seotud hoone või rajatise veekaitseõuded.

Reoveepuhastid jagunevad:

- ❖ suurteks reoveepuhastiteks ehk suurpuhastiteks, mille jõudlus on üle 2000 inimekvivalendi;
- ❖ väikesteks reoveepuhastiteks ehk väikepuhastiteks , mille jõudlus on kuni 2000 inimekvivalenti;
- ❖ omapuhastiteks üksikmajapidamise reovee puhastamiseks.

Inimekvivalendiks loetakse ühe inimese põhjustatud keskmise ööpäevase tingliku veereostuskoormuse ühikut.

Kuja kanalisatsiooniehitiste veekaitseõuete määruse tähenduses on kanalisatsiooniehitise , torustik välja arvatud ,lubatud kõige väiksem kaugus tsiviilhoonest või joogivee salvkaevust.

Kuja ulatus sõltub suublas olevast pinnasest ja selle omadustest, reoveepuhasti jõudlusest, reovee puhastamise viisist ja reoveepumplasse juhitava reovee puhastamise viisist ja reovee vooluhulgast alljärgnevalt:

- ❖ mehaaniline või bioloogiline reoveepuhasti, kus reoveesetet käideldakse kinnises hoones kuja **50 meetrit**
- ❖ biotiik, tehismärgala, avaveeline taimestikpuhasti kuja **100 meetrit**
- ❖ reoveesettetahendus- ja kompostimisväljakutega mehaaniline või bioloogiline reoveepuhasti või eraldi paiknevad reoveesettetahetus- ja kompostimisväljakud kuja **100 meetrit**

Ühiskanalisatsiooni on keelatud juhtida heitvett, mis sisaldab:

- ❖ inimestele ja keskkonnale ohtlikke mürgaineid;
- ❖ biopuhastusele toksiliselt mõjuvaid aineid;
- ❖ radioaktiivseid aineid;
- ❖ kleepuvaid või ummistusi tekitavaid aineid;
- ❖ keskkonnaohtlikku bakterioloogilist reostust;
- ❖ põlemis ja plahvatusohtlikke aineid;
- ❖ bioloogiliselt raskesti lagundavaid keskkonnaohtlikke aineid.

Omapuhasti rajamisel tuleb arvestada järgmisi nõudeid:

- ❖ omapuhasti kuja on vähemalt (v.a. septikul) **10 m;**
- ❖ septiku kuja on vähemalt **5 m;**
- ❖ omapuhasti peab paiknema joogiveekaevude suhtes allanõlva ning põhjavee liikumissuuna suhtes allavoolu;
- ❖ omapuhastit tohib ehitada väljapoole reovee kogumisasid.

Heitvee pinnasesse juhtimine:

- ❖ nõrgalt kaitstud põhjaveega aladel võib pinnasesse immutada kuni 10 m³ vähemalt bioloogiliselt puhastatud heitvett ööpäevas.

Nõrgalt kaitstud põhjaveega aladeks loetakse:

- ❖ alasid, mille pinnakate on 2-10 m paksune moreen filtratsioonimooduliga 0,01-0,5 m ööpäevas, alasid;
- ❖ alasid, mille pinnakate on alla 2m paksune savi-või liivsavikiht filtratsioonimooduliga 0,0001-0,005 m ööpäevas;
- ❖ alasid, mille pinnakate on 20-40 m paksune liiva- või kruusakiht filtratsioonimooduliga 1-5 m ööpäevas.

Heitvett kuni 50 m³ ööpäevas võib pärast mehaanilist puhastust ja vastavalt Vabariigi Valitsuse määruses toodud nõuetele immutada pinnasesse, välja arvatud joogiveeallika sanitaarkaitsealal ja nende välispiirist lähemal kui **50 m**, kui juhtimine kaugemal asuvasse veekogusse ei ole majanduslikult põhjendatud ning ei ole põhjavee reostumise ohtu.

Lahkvoolse kanalisatsiooni kaudu tohib sademevett pärast mehaanilist puhastust ja vastavalt Vabariigi Valitsuse määruses toodud nõuetele immutada pinnasesse, välja arvatud joogiveeallika sanitaarkaitsealadel ja nende välispiirist lähemal kui **50 m**.

Heitvee pinnasesse juhtimise tingimused (reostusnäitajate lubatavad piirväärdused, hulk pindalaühiku kohta jm) täpsustatakse vee erikasutusloas.

Kui heitvee juhtimise kaugel asuvasse veekogusse on ebaseaduslik ning ei ole põhjavee reostumise ohtu, võib heitvett immutada pinnasesse, v.a. veehaarde sanitaarkaitsealal ja mitte lähemal kui 50 m selle välispiirist järgmistes kogustes:

- ❖ **10-50 m³** ööpäevas pärast reovee bioloogilist puhastamist;
- ❖ **kuni 10m³** ööpäevas pärast reovee mehaanilist puhastamist.

Kanalisatsiooni kaudu või vahetult veekogusse või pinnasesse suunatava heitvee reostusnäitajad peavad vastama Vabariigi Valitsuse määruses kehtestatud nõuetele.

7. Surveseadmete kaitsevöönd

Alus:

- ❖ Surveseadme ohutuse seadus (RT I 2002, 49, 309; 2003, 88, 594; 2004, 2, 5; 18, 131; 30, 208);
- ❖ Vabariigi Valitsuse 02.07.2002.a. määrus nr 213 „Surveseadme kaitsevööndi ulatus” (RT I 2002, 58, 368; 2003, 44, 304.)

Surveseadmed ja surveseadmestikud jaotatakse järgmistesse liikidesse:

- ❖ I liik- surveseadmed ,milles on ette nähtud suurema kui 0,5- baarise rõhu tekkimine;
- ❖ II liik- seeriaviisiliselt valmistatud lihtsad surveanumad, välja arvatud tulekustutid;
- ❖ III liik- transporditavad surveseadmed, välja arvatud aerosooliballoonid ja hingamisaparaatide gaasipalloonid;
- ❖ IV liik- aerosooliballoonid, välja arvatud aerosooliballoonid,mille maht on väiksem kui 50 milliliitrit, metallist aerosoolid, mille maht on suurem kui 1000 milliliitrit, kaitsva kattega klaasist või suurem kui 220 milli-liitrit ja kaitsva katteta klaasist või killustuvast plastisaerosooli balloonid, mille maht on suurem kui 150 milliliitrit;
- ❖ V liik- plahvatus- või tuleohtliku, väga tuleohtliku, eriti tuleohtliku, mürgise või väga mürgise vedeliku anumad ja torustikud, milles rõhu tekitab vedelikusamba kõrgus või hüdrauliline löök, samuti muud surveseadmed, mis ei kuulu I – IV liiki.

Surveseadme kaitsevöönd on surveseadet, kui see on iseseisev ehitis, ümbritsev maa-ala, õhuruum või veekogu, kus ohutuse tagamise vajadusest lähtudes kitsendatakse kinnisasja kasutamist.

Surveseadme kaitsevööndis peab hoiduma tegevustest ,mis võivad kahjustada surveseadet.

Surveseadme kaitsevööndis ei tohi tõkestada juurdepääsu surveseadmele,ladustada jäätmeid,kemikaale või väetisi ning istutada puid ja põõsaid.

Surveseadme omaniku loata ei tohi ehitada,teha lõhkamis-,puurimis- ja kaevetöid, samuti üleujutus-, niisutus- ja maaparandustöid,ladustada ja teisaldada raskusi ning organiseerida ülesõite või teha muid surveseadme ohutust mõjutada võivaid töid.

Tabel 12 Maa-aluste soojustorustike kaitsevöönd

alla 200 mm läbimõõduga torustiku korral	2 m
200 ja suurema läbimõõduga torustiku korral	3 m

Tabel 13 Maapealsete soojustorustike kaitsevöönd

aurutorustikul töö rõhul üle 16 baari on	10 m
aurutorustikul töö rõhul 16 baari ja alla selle	5 m
veetorustikul töö rõhul üle 6 baari	5 m
veetorustikul töö rõhul 6 baari ja alla selle	2 m

Kaugküttevõrgu juurde kuuluvate rajatiste ja hoonete kaitsevöönd on:

kaugküttevõrgu juurde kuuluvate drenaazitorude, jaotuskambrite, pumbamajade, mõõtesõlmede ja reguleerpunktide rajatiste ja hoonete kaitsevöönd on maa-ala ja õhuruum, mis asub välisseina äärmisest punktist **2 m** kaugusel paiknevate mõtteliste vertikaalide vahel.

Kaugküttevõrgu kaitsevööndis on keelatud:

- ❖ ladustada jäätmeid, kemikaaale, väetisi;
- ❖ tõkestada juurdepääsu kaugküttevõrgule;
- ❖ istutada puid, põõsaid;
- ❖ rajada alalisi ehitisi;
- ❖ teha teisi tegevusi, mis võivad kahjustada kaugküttevõrgu konstruktsioone.

Kaugküttevõrgu kaitsevööndis on keelatud ilma võrguettevõtja loata:

- ❖ teha lõhkamis-, puurimis-ning kaevetöid;
- ❖ teha üleujutus-, niisutus- ning maaparandustöid;
- ❖ paigaldada täiendavaid kommunikatsioone;
- ❖ teha ehitustöid, püstitada ajutisi ehitisi ja teha ümberehitisi;
- ❖ rajada parkimisplatse ja ladustada ning teisaldada materjale;
- ❖ organiseerida ülesõite.

Kanalisatsiooni-, vee-, side- ja gaasitrasside ning elektri kaablite ja teiste kommunikatsioonide rajamisel kaugküttevõrgu kaitsevööndisse on vähimad kaugused kaugküttetorustiku välispinnast kommunikatsiooni välispinnani:

❖ Ristumisel	0,2 m;
❖ Paralleelsel kulgemisel	1,0 m;

Maapealsete vedelkütusetorustike kaitsevöönd on maa-ala ja õhuruum, mis asub torustiku välisseina äärmistest punktidest 5 m kaugusel paiknevate mõtteliste vertikaaltasandite vahel.

8. Puurkaevude sanitaarkaitsevöönd

Alus:

- ❖ Veeseadus (RT I 1994, 40, 655; 1996, 13, 241, 240; 1998, 2, 47; 61, 987; 1999, 10, 155; 54, 583; 95, 843; 2001, 7, 19; 42, 234; 50, 283; 94, 577; 2002, 1, 1; 61, 375; 63, 387; 2003, 13, 64; 26, 156; 51, 352; 2004, 28, 190; 38, 258; 2005, 15, 87; 37, 280; 67, 512; 2006, 28, 211; 2007, 1, 1);
- ❖ Keskkonnaministri 16.12.1996.a. määrus nr 61 "Veehaarde sanitaarkaitseala moodustamise ja projekteerimise kord" (RTL 1997, 3, 8; 2004, 96, 1500).

Põhjaveehaardele moodustatakse sanitaarkaitseala, üldjuhul **50 m** raadiuse ümber puurkaevu või **50 m** kaugusele mõlemale poole kaevusid ühendavast sirgjoonest ja **50 m** raadiuses ümber puurkaevude rea otsmiste puurkaevude.

Sanitaarkaitseala ei moodustata, kui kasutatav põhjavesi ei sobi omadustelt olmeveeks või kui vett võetakse põhjaveekihi alla **10 m³** ööpäevas ühe kinnisasja vajaduseks.

Põhjaveehaarde sanitaarkaitsealal on keelatud:

- ❖ majandustegevus, välja arvatud veehaarderajatiste teenindamise, metsa hooldamine, heintaimede niitmise ja veeseire;
- ❖ veehaarde omanik või valdaja võib keelata veehaarderajatise teenindamisega mitteseotud isikute viibimise veehaarderajatise seadmetel.

9. Põhja- ja pinnavee kaitse põllumajanduslikest reostusallikatest pärineva reostuse eest

Alus:

- ❖ Veeseadus (RT I 1994, 40, 655; 1996, 13, 241, 240; 1998, 2, 47; 61, 987; 1999, 10, 155; 54, 583; 95, 843; 2001, 7, 19; 42, 234; 50, 283; 94 577; 2002, 1, 1; 61, 375; 63, 387; 2003, 13, 64; 26, 156; 51, 352; 2004, 28, 190; 38, 258; 2005, 15, 87; 37, 280, 67, 512; 2006, 28, 211; 2007, 1, 1);
- ❖ Vabariigi Valitsuse 28.08.2001.a. määrus nr.288 „Veekaitse nõuded väetise- ja sõnnikuhoidlatetele ning siloladustamiskohtadele ja sõnniku, silomahla ning muude väetiste kasutamise ja hoidmise nõuded” (RT I 2001, 72, 443; 2002, 15, 89; 2004, 13, 89);
- ❖ Keskkonnaministri 30.detsemberi 2002.a. määrus nr 78 „ Reoveesette põllumajanduses, haljastuses ja rekultiveerimisel kasutamise nõuded” (RTL 2003, 5, 48; 2004, 64, 1056).

Põhja – ja pinnavee kaitseks põllumajanduslikest reostusallikatest pärineva reostuse ennetamiseks tuleb järgida Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud mineraalväetiste, sõnniku ja silomahla kasutamise ja hoidmise nõudeid.

Põllumajanduses, haljastuses ja rekultiveerimisel reoveesette kasutamisel tuleb järgida keskkonnaministri määrusega kehtestatud nõudeid.

Põllumajandustootjal on soovitatav järgida head põllumajandustava st. üldtunnustatud tootmisvõtteid ja tootmisviise, mille järgimise korral ei teki ohtu keskkonnale.

Sõnnikuga on lubatud anda haritava maa hektari kohta külvikorra keskmisena kuni **170 kg lämmastikku aastas**.

Mineraalväetisena on lubatud anda haritava maa hektari kohta külvikorruga keskmisena **30 kg fosforit** aastaaja selline kogus lämmastikku, mis on põllumajanduskultuuride kasvuks vajalik

ning vastavuses kehtestatud mineraalväetise, sõnniku ning silomahla kasutamise ja hoidmise nõuetega.

Allikate ja karstilehtrite ümbruses on **10 m** ulatuses veepiirist või karstilehtrite servast keelatud väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamine ning vee kvaliteeti ohustav muu tegevus.

10. Maaparandussüsteemidega seotud nõuded

Alus:

- ❖ Maaparandusseadus (RT I 2003, 15, 84; 2004, 32, 227; 2005, 37, 284; 2007, 24, 129);
- ❖ Keskkonnaministri 24.12.1996.a. määrus nr 64 "Veekaitse nõuete kehtestamine maaparandussüsteemide ehitamisel ja ekspluateerimisel"(RTL 1997, 14, 87; 1999, 34, 415);
- ❖ Vabariigi Valitsuse 03.01.2006.a. korraldus nr 1, „Riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetelu lisa” (Vabariigi Valitsuse 19.juuli 2007 korralduse nr 362 sõnastuses) (RTL 2007,63,1134);
- ❖ Asjaõigusseadus (RT I 1993, 39, 590; 1999, 44, 509; 2001, 34, 185; 52, 303; 93, 565; 2002, 47, 297; 53, 336; 99, 579; 2003, 13, 64; 17, 95; 78, 523; 2004, 20, 141; 37, 255; 2005, 39, 308; 59, 464; 63, 481; 2007, 24, 128).

Maaparanduseks peetakse maaparandusseaduse tähenduses maa kuivendamist, niisutamist ja maa veerežiimi kahepoolset reguleerimist, happeliste muldade lupjamist ja agromeljoratiivsete, kultuurtehniliste ning maaparandushoiutööde tegemist maatulundusmaa sihtotstarbega maa ja maapiirkonnas paikneva põllumajanduslikult kasutava elamumaa sihtotstarbega eluasemekohtadega maa viljelusväärtuse suurendamiseks

Maaparandussüsteem on maatulundusmaa ja eluasemekohtade maa kuivendamiseks või niisutamiseks või veerežiimi kahepoolseks reguleerimiseks vajalike hoonete ja rajatiste kogum.

Maaparandussüsteemi reguleeriv võrk maaparandusseaduse tähenduses on veejuhtmete võrk liigvee vastuvõtmiseks või vee jaotumiseks.

Maaparandussüsteemi eesvool maaparandusseaduse tähenduses on kuivendusvõrgust voolava liigvee ärajuhtimiseks või niisutusvõrgu veehaardesse vee juurdevooluks rajatud veejuhe või loodusliku veekogu reguleeritud lõik, mille veeseisust sõltub reguleeritava võrgu nõuetekohane toimimine.

Ühiseesvool maaparandusseaduse tähenduses on eesvool mis tagab mitmel kinnisasjal asuva maaparandussüsteemi toimimise.

Kuivendussüsteemi suubla maaparandusseaduse tähenduses on looduslik veekogu, kuhu suubub liigvesi eesvoolu või reguleeriva võrgu kaudu.

Maaparandussüsteemi maa-ala maaparandusseaduse tähenduses on maa-ala, millel paikneb reguleeriv võrk.

Maaparandussüsteemi teenindav tee maaparandusseaduse tähenduses on tee, mis on vajalik maaparandushoiutööde tegemiseks. See tee ei ole teeseaduse tähenduses avalikult kasutatav tee.

Kinnisasja omanik peab lubama ehitada oma kinnisasjale teist kinnisasja teenindava maaparandussüsteemi, kui teist kinnisasja ei ole maaparandussüsteemi ehitamata võimalik

sihipäraselt kasutada või kui selle ehitamine teise kohta põhjustab ülemääraseid kulutusi. Asjaosalistel tuleb seada realservituut asjaõigusseaduses sätestatud alustel ja korras. Niisutussüsteem on rajatiste kompleks vee ammutamiseks veeallikast ja selle jaotamiseks niisutatavale maa- alale.

Maaparandussüsteemi rajamisel võõrale maale tuleb arvestada:

- ❖ vee juhtimine peab toimuma võimalikult mööda piire või sihte, kus maaparandussüsteem maa kasutamist kõige vähem takistab ja maale kõige vähem kahju tekitab;
- ❖ läbi õue, puiestike, viljapuu- ja köögiviljaaedade võib vett juhtida ainult toruveejuhtmetega, kui omanikuga ei ole kokku lepitud teisiti;
- ❖ vee juhtimiseks läbi võõra maa tuleb asjaosalistel seada servituut valitseva kinnisasja kasuks, mille kohta kohaldatakse asjaõigusseaduse sätteid;
- ❖ maa kuivendamiseks või niisutamiseks vajaliku veejuhtme rajamisele võõrale maale on madalama maatüki omanik kohustatud hüvitusega laskma juhtida oma maatükile looduslikku vett, kui see varem looduslikul viisil sinna voolas või imbus. Kui selline vee juhtimine tekitab talle kahju, võib ta nõuda, et kõrgema maatüki omanik omal kulul pikemaks kunstlikku veejuhet läbi madalama maatüki.

Maaomanikule kehtivad järgmised nõuded ja piirangud:

- ❖ igasugune kunstlik veevoolu takistamine ja ummistamine maaparandussüsteemis ning veevõtt maaparandussüsteemist, mui see tekitab kahju teisele maaomanikule või maaparandussüsteemile, on keelatud;
- ❖ maad ei või harida lähemal kui 1 m eesvoolu pervest, kui õigusaktiga ei määrata kindlaks laiemat veekaitsevööndit;
- ❖ maa kruntimisel või ümberkruntimisel kooskõlas maakorralduslike õigusaktidega tuleb tagada maaparandussüsteemi toimimine ja kaitse;
- ❖ maaomanik peab lubama kasutada oma maad maaparandussüsteemide seisundi kontrollimiseks, maaparanduslikeks uurimis- ja projekteerimistöödeks, maaparandustöödest tingitud ajutiseks läbisõiduks pinnase paigaldamiseks, kui hüvitatakse talle tekitatud kahju.

Maaomaniku või maavaldaja õigused:

Kui tema maast antakse õigus vett läbi juhtida, võib maaomanik nõuda maaparandussüsteemi alla jääva maa äraostmist loa saaja poolt, samutikogu ülejäänud maa või selle osa äraostmist, mis maaparandussüsteemi rajamise tagajärjel kasutuskõlblikuks muutub; Saada maaparandussüsteemi rajajalt hüvitist tekitatud kahjude eest.

Veekogude kallastel rakendatakse järgmisi keskkonnakaitselisi meetmeid:

- ❖ voolusängis oleva reostuse püüdmiseks on sobiva reljeefiga kohtades võimalik ehitada settebasseine;
- ❖ veekogu kallastele rajatakse puhverribasid või puhverlodusid ;

- ❖ vajaduse korral võib reostuse püüdmiseks kasutada keemilisi filtreid.

Maaparandussüsteemi korrastamistöödel või rekonstrueerimisel tuleb arvestada maaparandustööde võimalikku mõju järgmistele **maaparandustööde piirangutsoonidele**:

- ❖ I klassi piiranguvööndiks on kaitseala vööndid, kus kehtestatud kaitse-eeskiri ei luba maaparandustöid (loodusreservaadid ja sihtkaitsevööndid, kus maaparanduse hooldustööd on keelatud);
- ❖ II klassi piiranguvööndiks on kaitseala sihtkaitsevööndid, kus kaitstava loodusobjekti säilitamiseks vajaliku või seda objekti mittekahjustava tegevusena on kaitseala kaitse-eeskirjaga lubatud olemasolevate maaparandussüsteemide hooldustööd;
- ❖ III klassi piirangutsoonideks on kaitsealade piiranguvööndid, programmialade üldvööndid ja eelmistes punktides nimetatata alad.

11. Välisõhu saastekaitse

Alus:

- ❖ Välisõhu kaitse seadus (RT I 2004, 43, 298; 2005, 15, 87; 2007, 19, 95);
- ❖ Sotsiaalministri 04.03.2002 a. määrus nr 42 „Müra normtasemed elu –ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid” (RTL 2002, 38, 511);
- ❖ Rahvatervise seadus (RT I 1995, 57, 978; 1996, 3, 56; 49, 953; 1997, 37/38, 569; 1999, 30, 415; 88, 804; 2001, 23, 128; 2002, 32, 187; 61, 375; 63, 387; 90, 521; 2003, 26, 156; 160; 2004, 45, 315; 75, 520; 87, 593; 2005, 24, 179; 2006, 28, 211; 2006, 55, 405; 2007, 1, 1);
- ❖ Keskkonnaministri 07.09.2004.a. määrus nr 115 ”Välisõhu saastatuse taseme piir-, sihtväärtused ja saastetaluvuse piirmäärad, saasteainete sisalduse häiretasemed ja kaugemad eesmärgid ning saasteainete sisaldusest teavitamise tase (RTL 2004, 122, 1894; 2006, 33, 592);
- ❖ Vabariigi Valitsuse 26.01.1999.a. määrus nr 38 ”Eluruumidele esitavate nõuete kinnitamine” (RT I 1999, 9, 138; 2000, 66, 427; 2001, 67, 403; 97, 613; 2002, 66, 402; 2005, 6, 23).

Välisõhk on troposfääri hooneväline õhk, välja arvatud õhk töökeskkonnas.

Saasteaine on keemiline aine või ainete segu, mis eraldab välisõhku tegevuse otsesel või kaudsel tagajärjel ja mis võib mõjuda kahjulikult inimese tervisele ja keskkonnale, kahjustada vara või kutsuda esile pikaajalisi kahjulikke tagajärgi.

Saasteallikas on saasteaineid välisõhku suunav või eraldav objekt. Saasteallikad jagunevad paikseteks ja liikuvateks saasteallikateks. Paikne saasteallikas on püsiva asukohaga üksik saasteallikas, kaasa arvatud teatud aja tagant teisel asukohal saasteallikas või ühel tootmisterritooriumil asuvate saasteallikate grupp. Liikuv saasteallikas on püsiva asukohaga saasteallikas, mis samal ajal saasteainete välisõhku eraldamisega võib vahetada asukohta.

Saasteallikate mõjupiirkonnas kehtivad välisõhu saastatuse taseme piir- ja sihtväärtused ka õhukihi, mis ulatub **2 m** võrra kõrgemale kõige kõrgemal asuva eluruumi laest ning **1 m** kaugusele eluruumi välisseinast.

Välisõhus leviv müra on inimtegevusest põhjustatud ja välisõhus leviv soovimatu ja kahjulik heli, mille tekitavad paigsed või liikuvad saasteallikad.

Müra tekitamine põhjendamatult on keelatud.

Müra piirtase on suurim lubatud müratase, mille ületamisel tuleb rakendada müratõrjevahendeid.

Müra kriitiline tase on müratase, mille ületamine tekitab ebarahuldava mürasituatsiooni ja põhjustab inimese tugeva häirituse ning mille juures tuleb rakendada abinõusid inimeste tervise kaitseks.

Müra taotlustase on müra normtase, mida kasutatakse uuel planeeritaval alal ja olemasoleva müraolukorra parandamiseks.

Hoonestatud või hoonestamata alad jaotatakse kategooriatesse:

- ❖ I Kategooria - Looduslikud puhkealad, puhke- ja tervishoiuasutuste puhkealad;
- ❖ II kategooria- Laste- ja õppeasutused, tervishoiu- ja hoolekandetasutused, elamualad, puhkealad ja pargid linnades ning asulates;
- ❖ III kategooria -Segaala (elamud ja ühiskasutusega hooned, kaubandus, teenindus- ja tootmisettevõtted);
- ❖ VI kategooria –Tööstusalal.

Tabel 14 Liiklusmüra (auto-, raudtee- ja lennuliiklus) ekvivalenttase LpA, eg, T, dB

	Päeval (7-23.00)	Öösel (23.00-7.00)
I kategooria	50	40
II kategooria	55	45
III kategooria	60	50
IV kategooria	65	55

Tabel 15 Tööstusettevõtete müra ekvivalenttase LpA, eg, T, dB

	Päeval	Öösel
I kategooria	45	35
II kategooria	50	40
III kategooria	55	45
IV kategooria	65	55

12. Jäätmekäitlus

Alus:

- ❖ Jäätmeseadus (RT I 2004, 9, 52; 30, 208; 2005, 15, 87; 37, 288; 2006, 28, 209; 58, 439; 2007, 19, 94);

- ❖ Veterinaarcorralduse seadus (RT I 1999, 58, 608; 2002, 13, 79; 18, 97; 61, 375; 63, 387; 96, 566; 2004, 38, 257; 2005, 39, 308; 2006, 28, 211);
- ❖ Loomatauditõrje seadus (RT I 1999, 57, 598; 2002, 13, 80; 61, 375; 63, 387; 96, 566; 2004, 19, 135; 34, 236; 2005, 37, 286; 61, 477; 2006, 21, 162; 2007, 1, 1);
- ❖ Keskkonnaministri 29.04. 2004.a. määrus nr 38 „Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded”(RTL 2004, 56, 938; 108, 1720; 2006, 91, 1685);
- ❖ Saarepeedi valla jäätmehoolduseeskiri (vallavolikogu määrus nr 51, 17. jaanuar 2008.a.).

Jäätmekäitlus on jäätmete kogumine, vedamine, taaskasutamine ja kõrvaldamine. Jäätmete kogumine on jäätmete kokkukorjamine, sortimine ja segukoostamine nende edasise veo või tekkekohas taaskasutamise või kõrvaldamise eesmärgil.

- ❖ Saarepeedi valla jäätmehoolduseeskiri reguleerib jäätmehoolduse korraldust Saarepeedi valla haldusterritooriumil;
- ❖ Saarepeedi valla haldusterritooriumil elavatele ja tegutsevatele füüsilistele ja juriidilistele isikutele on jäätmehoolduseeskirja täitmine kohustuslik;
- ❖ Eeskirja kehtestamise eesmärk on puhta ja tervisliku elukeskkonna säilitamine vallas, jäätmekoguste vähendamine, keskkonnoahtlike jäätmete loodusesse sattumise vältimine, jäätmete taaskasutamise ja liigiti kogumise arendamine
- ❖ Jäätmehooldust vallas korraldab Saarepeedi Vallavalitsus vastavalt valla põhimäärusele ja jäätmehooldust reguleerivatele õigusaktidele.

Saarepeedi valla haldusterritooriumil tegutsevad juriidilised ja füüsilised isikud peavad rakendama kõiki sobivaid võimalusi ,et vältida jäätmete teket ja vähendada nende hulka ning kandma hoolt, et jäätmed ei põhjustaks ülemäärast ohtu keskkonnale ja ka tervisele.

Olmejäätmete valdaja on kohustatud liituma korraldatud olmejäätmeveoga, sõlmides sellekohase lepingu.

Saarepeedi valla jäätmehoolduseeskiri sätestab kogumise, veo, hoidmise, taaskasutamise ja kõrvaldamise korraldamise ning nende tegevustega seotud tehnilised nõuded Saarepeedi valla haldusterritooriumil.

Kavandatavad reovee kogumise alad Saarepeedi vallas on:

- ❖ Saarepeedi küla kompaktse asustusega ala;
- ❖ Peetrimõisa külas olemasolevate elamute ning elamuehituseks reserveeritud maa-alade, aiandusühistute ja üldkasutatava maa-ala piirkonda 3 kogumisala;
- ❖ Karula külas aiandusühistu Järve ja sellega piirnev elamuala;
- ❖ Karula külas olemasolevate elamute ja reserveeritud elamumaa ning tootmiala ja üldkasutatava ala piirkond.

13. Tuleohutusnõuded

Alus:

- ❖ Siseministri 8.09.2000.a.määrus nr 55 „Tuleohutuse üldnõuded” (RTL 2000, 99, 1559; 2004, 100, 1599);
- ❖ Vabariigi Valitsuse 27.10.2004.a. määrus nr 315 „Ehitisele ja selle osale esitatavad tuleohutusnõuded” (RT I 2004, 75, 525);
- ❖ Keskkonnaministri 15. 06.1998.a. määrus nr 46 „Metsa ja muu taimeistikuga kaetud alade tuleohutusnõuete kinnitamine” (RTL 1998, 216/217, 854; 2006, 82, 1510; 2007, 26, 457).

Vastutus tuleohutuse täitmise eest krundil lasub selle omanikul ja valdajal.

Objekti territoorium tuleb hoida alaliselt puhas põlevmaterjali jäätmetest. Territooriumi puhastamise sageduse kehtestab objekti valdaja. Jäätmete hoiukoht peab paiknema põlevmaterjalist või süttiva pinnakihi ehitisest või mis tahes tulepüsivusega ehitise välisseinas olevast ukse-, akna- või muust avast vähemalt **2 m** kaugusel.

Territooriumi sõidutee, juurdepääs ehitisele ja ladustatud materjalidele ning tuletõrje-veevõtukohtadele hoitakse vaba ja aastaringselt kasutamiskõlblikus seisukorras.

Tee või läbisõidukoha sulgemisel remondiks või muuks otstarbeks, kui see takistab tuletõrje- ja päästetehnika läbisõitu, rajatakse viivitamatult muu läbipääs suletavasse lõiku või seatakse üles ümbersõiduvõimalust näitav viit.

Tulekahju tekkimisel tuleb tagada inimeste ohutus ja nende kiire evakueerimine või päästmine ohustatud alast.

Territooriumil ei tohi:

- ❖ rajada ehitist ilma kehtestatud korras heakskiidetud ehitusprojektita;
- ❖ teostada tule- ja plahvatusohtlikku protsessi väljaspool selleks otstarbeks seadistatud kohta;
- ❖ tankida mootorsõidukit vahetult selle hoiukohas;
- ❖ ladustada ehitise vahelisse tuleohutuskuja alasse mis tahes põlevmaterjali, põlevpakendis seadet või- taarat ning parkida mootorsõidukit või muud tehnikat;
- ❖ sõita sädemepüüdjate mootorsõidukiga põlevvedeliku või –gaasi või muu kergestisüttiva materjali kasutamise- ja hoiukoha või –ruumi;
- ❖ remontida põlevvedeliku või –gaasiga täidetud torustikku või seadet;
- ❖ ladustada põlevmaterjali vahetult isoleerimata juhtmetega elektriõhuliini alla või lähemale kui 2m objekti territooriumi välispiirist;
- ❖ valada põlevvedelikku ja oksüdeerijat maha või kanalisatsioonivõrku;
- ❖ põletada kulu, välja arvatud Keskkonnaministri määrusega kehtestatud juhtudel ja korras.

Hoonetevahelise kuja arvestamisel võib lugeda üheks hooneks tuletõkkeseptsiooni nõuetele vastavat hoonetekompleksi, kusjuures:

- ❖ sellised hooned peavad olema tuleohutusest lähtuvalt samases klassis, vastavalt kas TP1, TP2, TP3;
- ❖ selliste hoonete kasutajate arv ja korruste pindala on väiksemad hoonetekompleksile kohalduvatest nimetatud arvvaartustest.

Tuletõrje veevõtukohad on kantud vastava tingmäärgiga üldplaneeringu kaardile.

14. Maavarade kasutamine

Alus:

- ❖ Maapõueseadus (RTL 2004, 84, 572; 2005, 15, 87; 2006, 14, 109; 58, 439),
- ❖ Kaevandamiseseadus (RT I 2003, 20, 118; 2004, 18, 131; 84, 572).

Maavara on looduslik kivim, setend, vedelik või gaas, mille omadused või lasundi lasumistingimused ja omadused vastavad kehtestatud nõuetele ning mille lasund või selle osa on majandusliku tähtsuse tõttu keskkonnaregistris arvele võetud.

Aluspõhja maavara, üleriigilise tähtsusega maardlas olev maavara ning ravitoimega järve-ja meremuda(ravimuda) kuuluvad riigile ning nendele teiste isikute kinnisomand ei ulatu.

Maardla on üldgeoloogilise uurimistöö või geoloogilise uuringuga piiritletud ja uuritud ning keskkonnaregistris arvele võetud maavara lasund või lasundi osa, kusjuures maardlana võetakse arvele kogu lasund või lasundi osa, mis sisaldab maavara koos vahekihtidega.

Kinnisasja omanikul või kinnisasja kasutusõigust omaval isikul on õigus maapõue kasutada üldgeoloogilise uurimistöö loata, uuringuloata või kaevandamisloata, kui seda tingib kinnisasja kasutamise vajadus ja see ei ole vastuolus seadusega.

Füüsilisest isikust kinnisasja omanikul on oma kinnisasja piires õigus kaevandamisloata võtta maavaravaru või looduslikku kivimit, setendit, vedelikku või gaasi, mis ei ole maavaravaruna arvele võetud, isikliku majapidamise tarbeks, kui seadus ei sätesta teisiti.

Kaevandamisloa omanik on kohustatud eemaldama maavaravaru kaevandamisega seotud ehitiste piiridesse jääva mulla vähemalt selle huumushorisoni ulatuses.

Maapõue kasutamine ainult mulla huumushorisoni kaevandamise eesmärgil on keelatud.

Tabel 16 Maardlad Saarepeedi vallas.

Maardla nimi	Registrikaardi number	Pindala ha	Tarbevaru tuh. m³	Reservaru tuh.m³	Maavara liik
Kurevarese kruusamaardla	718	3,39		241 132	1205-ehituskruus 1203-ehitusliiv
Pingu turbamaardla	509	125,96		33 352	202-vähe- lagunenud turvas 201- hästi- lagunenud turvas
Varesemägede kruusamaardla	260	3,47	53,6		1205-ehituskruus
Saarepeedi liivamaardla	816	2,27	59,5 12,9		1203-täiteliiv 1205-ehituskruus
Välgita kruusamaardla	700	5,14	66,5		1205-ehituskruus
Välgita turbamaardla	567	242,52		1033	201-hästi lagunenud turvas
Parika turbamaardla	246	2561,55			201-turvas
Tänassilma turbamaardla	566	263,88			201-turvas